

FAVOR

**MAJANDUSAASTA
ARUANNE**

2019

2019. A MAJANDUSAASTA ARUANNE

ETTEVÕTTE ÜLDANDMED

Äriühingu nimetus	AS Favor
Äriregistri kood	10258449
Juriidiline aadress	Loovälja tee 11, Liivamäe küla, 74207 Jõelähtme vald, Harju maakond, Eesti
Tegevuskohad	Loovälja tee 11, Liivamäe küla, 74207 Jõelähtme vald Jõe 9, Pälli küla, 90815 Taebla vald, Lääne maakond
Telefon	+372 634 9200
E-mail	info@favor.ee
Interneti koduleht	www.favor.ee
Audiitor	Grant Thornton Baltic OÜ
Aruandeaasta algus	01.01.2019
Aruandeaasta lõpp	31.12.2019

Sisukord

Tegevusaruanne	4
Raamatupidamise aastaaruanne	8
Finantsseisundi aruanne	8
Koondkasumiaruanne	9
Rahavoogude aruanne	10
Omakapitali muutuste aruanne	11
Raamatupidamise aastaaruande lisad	12
Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted ja koostamise alused	12
Lisa 2 Raha ja pangakontod	22
Lisa 3 Nõuded ostjate vastu	22
Lisa 4 Muud nõuded	22
Lisa 5 Ettemaksed	22
Lisa 6 Varud	23
Lisa 7 Pikaajalised finantsinvesteeringud ja ettemaksed	23
Lisa 8 Materiaalne ja immateriaalne põhivara	24
Lisa 9 Rendarvestus	26
Lisa 10 Laenukohustised	26
Lisa 11 Laenude tagatised ja panditud varad	27
Lisa 12 Maksuvõlad	27
Lisa 13 Viitvõlad	28
Lisa 14 Omakapital	28
Lisa 15 Tehingud seotud osapooltega	28
Lisa 16 Rahavoogude aruande kirjete selgitused	29
Lisa 17 Müügitulu	29
Lisa 18 Müüdnud toodangu, kaupade ja teenuste kulu	30
Lisa 19 Turustuskulud	30
Lisa 20 Üldhalduskulud	30
Lisa 21 Muud äritulud ja -kulud	30
Lisa 22 Finantstulud ja -kulud	31
Lisa 23 Sihtfinantseerimine	31
Lisa 24 Tingimuslikud kohustised	32
Lisa 25 Finantsriskide juhtimine	32
Lisa 26 Vastutaval hoiul olev vara	34
Lisa 27 Eraldised	35
Lisa 28 Bilansipäevajärgsed sündmused	35
Juhatuse kinnitus 2019.a raamatupidamise aastaaruandele	36
Majandusaasta kasumi jaotamise ettepanek	37

Tegevusaruanne

Ettevõtte lühitutvustus, põhiväärtused ja eesmärgid

AS Favor on teraslehtmaterjali töötlemise valdkonnas teenust osutav ettevõtte.

AS Favor on asutatud 1990. aastal ning on täna üks suurimaid õhukese lehtmaterjali töötlemisele spetsialiseerunud ettevõtteid Eestis. Ettevõtte eesmärgiks on täita klientide ootusi kiirelt ja keskkonda säästvalt. Oluliseks koostöö – ja müügiargumendiks on pakkuda klientidele usaldust ja teadmist, et ettevõttelt tellitud tooted tarnitakse alati kvaliteetselt ja nõutud ajal kokkulepitud kohta.

Ettevõtte tegevusstrateegia näeb ette müügi – ja tootmismahude jätkuvat kasvamist ning ekspordi osakaalu tõusu pakkudes üha suurema lisandväärtusega keerulisemaid tooteid.

Peamised tegevusvaldkonnad, tooted ja teenused

Ettevõtte tegevus jaguneb kolmeks ärivaldkonnaks, mis teineteist täiendades pakuvad klientidele lehtmaterjali töötlemisteenuste laia valikut.

CUTCENTER – õhukese lehtmaterjali müük ja tükeldamisteenuste osutamine. Ärisuuna klientideks on tööstusettevõtted ja allhankesektoris töötavad lehtmaterjali töötlevad ettevõtted; sein- ja katusekatte profiilide tootjad; ventilatsioonikanalite ja – osade tootjad; jahutus- ja kütteseadmete ning – osade tootjad; valgustusseadmete ja – osade tootjad; aparaadiehitajad; põllumajandustehnika ja tehnoloogiliste seadmete tootjad ning transpordivahendite tootjad.

CutCenter'i olulisemateks tugevusteks on regioniti hajutatud hankekanalid, paindlik hinnapoliitika, operatiivne tootmine ja logistika. Enamik valdkonna konkurentide asuvad väljapool Eestit ja on tihti seotud mõne konkreetse terasetootjaga. Kuna CutCenter'il puudub tihe seos üksikute terasetootjatega, on hinnapoliitika iseseisev ja sõltumatu ning lähtub eelkõige kliendi soovidest ja vajadustest ning turu hinnaliikumistest. Ärisuunal on logistiline eelis Eesti klientide suhtes – parem ülevaade kliendi vajadustest tagab paindlikud tarned.

PROFILINE – ehitusturu sise-ehituse terasprofiilide ja metallriplagede konstruktsioonide tootmine ja müük. Ärisuuna klientideks on enamuses ehitusmaterjalide edasimüüjad, ehitusettevõtted ja kinnisvara haldajad.

Profiline'i põhiline konkurentsieelis tuleneb paindlikust hinnast, lühikesest ja operatiivsest tootmistsüklist, laiast tootevalikust ning tuntud kaubamärgist.

Favori tootevalikus on enamlevinud ripplaetüübid ja materjalid erinevatelt maailma tootjatelt.

METAFORM – kompleksne õhukese lehtmaterjali töötlemisteenus – stantsimine, laserlõik, painutus, keevitus, koostamine, keemiline eeltöötlus ja pulbervärvimine ning samuti allhanke tootmisteenuse pakkumine. Kasvupotentsiaal selles ärisuunas on suurim, kuna tegevus on suures osas orienteeritud ekspordile. Ärisuund pakub teenust erineva tegevusvaldkonnaga tööstusettevõtetele Eestis, Saksamaal, Hollandis, Rootsis, Soomes ja Norras.

Tegeleme pidevalt väärtusahela täiustamisega ja uute tootmisprotsesside juurutamisega, mis loob eelduse keerulisemate koostude ja lõpptoodete valmistamiseks ning annab võimaluse osalemiseks klientide tootearenduse protsessides.

Ettevõtte müügiotsess on kliendikeskne (B2B).

Kõigis ettevõtte ärisuundades toimub pidev omatoodete arendustegevus. Parendatakse toodete kasutajasõbralikkust ning paigaldusturvalisust, et pakkuda klientidele uusi täiendatud kasutusomadustega tooteid. Toimub pidev protsesside parendamine ja efektiivsuse ning tootlikkuse tõstmine.

Finantsnäitajad

Ettevõtte müügi käive aruandeaastal oli 31,25 miljonit eurot, kahanedes võrreldes 2018. aastaga 1,9%. Ekspordi osakaal moodustas ettevõtte käibest 50,9% (2018. aastal 50,8%). Tooteid eksporditi 13-sse riiki.

Ettevõtte bilansimaht aruandeaasta lõpuks oli 20,63 miljonit eurot (kasvades 4,83 miljonit eurot võrreldes 2018. aastaga). Bilansimahu kasvu mõjutas ennekõike alates 01.01.2019 esmakordselt rakendatud rendikulude arvestuse uus kohustuslik raamatupidamisstandard IFRS 16 „Rendid“. Sellega seoses oli seisuga 31.12.2019 renditavat vara ettevõtte bilansis arvele võetud rendimaksete nüüdisväärtuses 5,96 miljonit eurot ning vastavaid arvestuslike kohustisi 6,06 miljonit eurot. Rakendatud raamatupidamisstandardi mõju kasumiaruandele oli puhaskasumi vähenemine 0,09 miljoni euro võrra.

Ettevõtte omakapital oli aasta lõpus 6,65 miljonit eurot (kasvades aastaga 0,87 miljoni euro võrra).

AS-i Favor majandustegevust iseloomustavad suhtarvud:

	2019	2018
Müügi käibe brutorentaabilus (<i>Gross Margin</i>)	14,9%	12,3%
<i>brutokasum / müügitulu</i>		
Müügi käibe puharentaabilus (<i>Profit Margin</i>)	2,8%	0,6%
<i>puhaskasum / müügitulu</i>		
Müügi käibe ärirentaabilus	3,8%	1,4%
<i>äri kasum / müügitulu</i>		
Omakapitali rentaabilus <i>ROE</i>	14,0%	3,5%
<i>puhaskasum / keskmine omakapital</i>		
Varade rentaabilus <i>ROA</i>	4,8%	1,1%
<i>puhaskasum / keskmised varad</i>		
Lühiajalist kohustiste kattekordaja (<i>Current Ratio</i>)	1,19	1,15
<i>käibevara / lühiajalised kohustised</i>		
Omakapitali osakaal	32,3%	36,6%
<i>omakapital / varad</i>		

Aruandeaasta majandustulemus oli 0,87 miljonit eurot kasumit.

Investeeringuid põhivarasse tehti 0,19 miljonit eurot. Investeeringuid finantseeriti peamiselt kapitalirendi arvel.

Organisatsioon ja inimesed

AS Favor juhtimine toimub maatriksüsteemist lähtuvalt, jagunedes kolmeks eelpool kirjeldatud ärisuunaks ning tugifunktsioonideks.

Ettevõtet juhib kaheliikmeline juhatuse, mille üle teostab järelevalvet kolmeliikmeline nõukogu. Ettevõttel on ärisuuna juhtidest ja tugistruktuuride juhtidest koosnev kuueliikmeline juhtkond.

Ettevõttes töötas 2019. aasta detsembris 159 töölepinguga töötajat (lisaks 11 peatunud töölepingut) ja 8 renditöötajat. Töölepinguga töötajatest oli mehi 129 ja naisi 30. Töötajate keskmine vanus oli 41,8 aastat. Tööjõu volavus oli 23,95% (2018. aastal 12,2%). Keskmiselt töötas 2019. aastal ettevõttes 167 töötajat, sh 2 juhatuse liiget ja 8 renditöötajat.

Tööjõukulu oli 4,51 miljonit eurot, millest juhatuse ja nõukogu tasud 0,25 miljonit eurot. Tootmistööliste tagatakse tasuta töörietus ja vajalikud isikukaitsevahendid, samuti on neile ettevõtte poolt korraldatud transport.

Ettevõttel on järgmised sertifikaadid:

- ISO 9001:2015 kvaliteedijuhtimissüsteemi sertifikaat;
- ISO 14001:2015 keskkonnajuhtimissüsteemi sertifikaat;
- EN-ISO 3834-2 keevitustööde sertifikaat (Metaform);

2018 aastal uuendati ISO 9001 ja ISO 14001 sertifikaate 2015 aasta standarditele vastavaks, kusjuures ISO 9001 on juurutatud 2C8 põhimõtteid järgides. Lisaks rakendatakse ettevõttes Jaapanis väljatöötatud tootlikkuse tõstmise ja raiskamise vähendamise meetodikat "20 võtit".

Keskkonna poliitika, sotsiaalne ja ühiskondlik tegevus

AS Favor on keskkonna ees vastutust tundev ettevõtte. Oleme panustanud mõtteviisi, kus kõik jäätmed käideldakse või hävitatakse asjakohaste meetoditega. Teostame pidevalt jäätmekoguste jaotumise jälgimist ning jälgimise põhjal käsitleme võimalikku vajadust muudatusteks oma tegevustes ja jäätmekäitluses.

Meie tegevusega seotud keskkonnamõju on suuresti kaudne ning valdava osa tekkivatest jäätmetest anname jäätmekäitlusoperaatorite abil taaskasutusse.

AS Favor jälgib oma tegevuskeskkonnas toimuvaid muutusi ning tegevusplaanide väljatöötamisel võtab arvesse keskkonnakaalutlusi. Asjakohased juhtimis- ning seiremeetodid tagavad pideva jätkusuutliku arengu.

Ettevõtte juhtimissüsteemi siseauditid toimuvad vastavalt AS-i Favor siseauditi plaanile. Auditid käigus auditeeritakse protsesside vastavust ISO 9001-le ja 14001-le.

Majandusaasta prognooside täitmine, prognoosid järgnevaks majandusaastaks ning olulisemad riskid

2019. aasta oli ettevõttes sellele eelnenud aastal alanud muutuste ja ümberkorralduste lõpuleviimise aastaks. Alustatud protsesside põhjalik ümberkorraldus kohandumaks paremini muutunud turuolukorraga toimus vastavalt planeeritule.

Tooraineturg on jätkuvalt raskesti prognoositav. Toormaterjali hinnast tingitud toodete müügihinna liikumised on tinginud muutused kliendi- ja tooteportfellis. Pikaajaline müügistrateegia keskendub enim nendele klientidele ja toodetele, kellele müüdavate toodete ja teenuste lisandväärtus on kõrgem ning sobitub paremini ettevõtte tootmisvõimsusega andes võimaluse kasutada olemasolevaid ressursse võimalikult efektiivselt tagades sellega võimalikult parima rentaabluse.

Lisaks toormaterjali hinna muutustele on ettevõtte tulemust mõjutanud kõikumised üldises turu nõudluses, raskendatud võimalused kompetentse tööjõu värbamisel ja üldine ebastabiilsuse ootus maailmamajanduses.

Aastaks 2019 prognoositud müügiplaan täitus täies mahus.

Müügi muutus on tinginud muutused ka laovarude üldmahus, mis moodustavad olulise osa ettevõtte varade kogumahust. Laovarude üldmahtu on vähendatud muutes laovarude juhtimise kvaliteeti.

Tooteportfelli muutusega seoses on kohandatud ka tootmisressursse. Jätkub pidev tootmise ja tootmise juhtimise efektiivistamine. Jätkuvad investeeringud tarkvaraarendustesse mis tagab kiirema ja kvaliteetsema juhtimisinfo kättesaadavuse.

2020. aastaks prognoositud majandustulemus on prognoositud sarnaseks 2019 aasta tulemusega.

Elari Tiimus
AS Favor juhatuse liige

Raamatupidamise aastaaruanne

Finantsseisundi aruanne

	Lisa	31.12.2019	31.12.2018
VARAD			
Käibevara			
Raha ja pangakontod	2	286 371	15 341
Nõuded ostjate vastu	3	4 294 048	4 224 218
Muud nõuded	4	50 889	557
Ettemaksud	5	120 681	45 197
Varud	6	4 291 815	5 248 254
Käibevara kokku		9 043 804	9 533 567
Põhivara			
Pikaajalised finantsinvesteeringud ja nõuded	7	50 639	50 639
Materiaalne põhivara	8	9 079 071	3 644 133
Immateriaalne põhivara	8	2 451 620	2 562 832
Põhivara kokku		11 581 330	6 257 604
VARAD KOKKU		20 625 134	15 791 171
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL			
KOHUSTISED			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	10	4 662 739	5 430 370
Ostjate ettemaksud		3 417	10 784
Võlad tarnijatele		2 097 365	2 135 566
Maksuvõlad	12	290 639	278 092
Viitvõlad	13	519 840	419 698
Lühiajalised kohustised kokku		7 574 000	8 274 510
Pikaajalised kohustised			
Pikaajalised laenukohustised	10	6 358 239	1 658 982
Sihtfinantseerimine	23	39 791	73 773
Pikaajalised kohustised kokku		6 398 030	1 732 755
KOHUSTISED KOKKU		13 972 030	10 007 265
OMAKAPITAL			
Aktiivkapital	14	175 564	175 564
Reservid		17 556	17 556
Eelmiste perioodide jaotamata kasum		5 590 786	5 392 995
Aruandeaasta kasum (kahjum)		869 198	197 791
OMAKAPITAL KOKKU		6 653 104	5 783 906
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL KOKKU		20 625 134	15 791 171

Aastaaruande lisad lehekülgedel 12 kuni 35 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Koondkasumiaruanne

	Lisa	2019	2018
Müügitulu	17	31 247 473	31 855 515
Müüdnud toodangu (kaupade ja teenuste) kulu	18	-26 584 486	-27 942 923
Brutokasum		4 662 987	3 912 592
Turustuskulud	19	-1 877 652	-1 758 336
Üldhalduskulud	20	-1 626 072	-1 414 626
Muud äritulud	21	168 358	83 449
Muud ärikulud	21	-125 929	-370 200
Ärikasum		1 201 692	452 879
Finantstulud	22	75	145
Finantskulud	22	-332 569	-255 233
Finantstulud ja -kulud kokku		-332 494	-255 088
Kasum enne maksustamist		869 198	197 791
Aruandeaasta koondkasum (kahjum)		869 198	197 791

Aastaaruande lisad lehekülgedel 12 kuni 35 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Rahavoogude aruanne

	Lisa	2019	2018
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST			
Kasum enne maksustamist		869 198	197 791
Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum	8	1 669 079	874 303
Kasum (kahjum) põhivara müügist ja mahakandmisest	21	-114 333	1 159
Tulu sihtfinantseerimisest	23	-37 483	-37 747
Intressitulu	22	-8	-6
Intressikulu	22	279 446	198 333
Tegevuskasum enne käibekapitali muutust		2 665 899	1 233 833
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	16	-189 762	2 367 074
Varude muutus	6,16	956 439	498 853
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	16	64 605	-486 981
Põhitegevuse genereeritud raha		3 497 181	3 612 779
Makstud intressid rendikohustiselt	16	-142 261	0
Makstud intressid	16	-139 926	-197 992
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST		3 214 994	3 414 787
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	8	-143 524	-82 522
Materiaalse põhivara müük	8	122 766	9 433
Intresside laekumine	16	8	6
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST		-20 750	-73 083
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST			
Saadud laenud	10	500 000	4 479 551
Saadud laenude tagasimaksed	10	-2 188 362	-5 020 103
Arvelduskrediidi saldo muutus		-218 796	-540 667
Faktooringu saldo muutus		298 398	-1 747 292
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	9	-598 180	-620 669
Rendikohustise põhiosa tagasimaksed	10	-719 148	0
Sihtfinantseerimine	23	2 874	0
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST		-2 923 214	-3 449 180
RAHAVOOD KOKKU		271 030	-107 476
Rahajääk perioodi alguses	2	15 341	122 817
Rahajäägi kogumuutus		271 030	-107 476
Rahajääk perioodi lõpus	2	286 371	15 341

Aastaaruande lisad lehekülgedel 12 kuni 35 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Omakapitali muutuste aruanne

	Aksia- kapital	Reservid	Eelmiste perioodide jaotamata kasum	Aruandeaasta kasum	Kokku
Saldo 31.12.2017	175 564	17 556	5 717 502	-324 508	5 586 114
2017.aasta kahjumi kandmine			-324 508	324 508	0
Aruandeperioodi kasum				197 791	197 791
Saldo 31.12.2018	175 564	17 556	5 392 995	197 791	5 783 906
2018.aasta kasumi kandmine			197 791	-197 791	0
Aruandeperioodi kasum				869 198	869 198
Saldo 31.12.2019	175 564	17 556	5 590 786	869 198	6 653 104

Aastaaruande lisad lehekülgedel 12 kuni 35 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Täpsem informatsioon aktsiakapitali kohta on toodud lisas nr 14.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted ja koostamise alused.

AS-i Favor 2019. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ning Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) välja antud tõlgendustega. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud soetusmaksumuse printsiipi kasutades, välja arvatud teatud finantsinvesteeringud, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes (EUR).

Hinnangute ja otsuste kasutamine

IFRS-iga kooskõlas oleva raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab juhtkonnapoolset eelduste kujundamist, hinnangute langetamist ja otsuste tegemist, mis mõjutavad rakendatavaid arvestuspõhimõtteid ja kajastatud varasid ja kohustisi ning tulusid ja kulusid. Hinnangud ja nendega seotud eeldused tuginevad ajaloolisele kogemusele ning mitmetele muudele faktidele, mis arvatavasti on asjakohased ning lähtuvad asjaoludest, mis kujundavad põhimõtteid varade ja kohustiste väärtuste hindamiseks, mis ei tulene otseselt muudest allikatest. Tegelikud tulemused võivad olla hinnangutest erinevad.

Hinnangud ja nende aluseks olevad eeldused vaadatakse perioodiliselt üle. Raamatupidamislike hinnangute ülevaatamisest tulenev mõju kajastatakse hinnangute muutmise perioodil, kui see puudutab vaid antud perioodi, või revideeritud ja tulevase perioodi, kui muutus mõjutab nii praegust kui ka tulevase perioodi.

Olulised raamatupidamislikud hinnangud

Juhtkond on hinnanud tulevase sündmuse ja muid ebakindlaid asjaolusid aruandekuupäeva seisuga ning vastava hindamisega seotud asjaolusid, millega kaasneb oluline risk varade ja kohustiste bilansilise väärtuse märkimisväärseks korrigeerimiseks järgmisel aruandeaastal. Aruannetes kajastatud kõige olulisemad hinnangud on järgmised:

- Klientide võlgnevuse hindamisel tugineb juhtkond parimast talle teadaolevast informatsioonist, arvestades ajaloolist kogemust. Kliendi võlgnevuse halvenemise märkideks loetakse võlgniku olulisi finantsraskusi, võlgniku pankroti või finantsilise ümberkorralduse tõenäosust ning maksete maksmata jätmist või maksmisega viivitamist. Nõuete hindamisel vaadeldakse igat nõuet eraldi (Lisa 3).
- Juhtkond on hinnanud ehitiste, masinate ja seadmete, muu põhivara ning immateriaalse vara kasulikku eluiga. Hinnangute tulemused on kajastatud allpool alalõigus "Materiaalne ja immateriaalne põhivara", bilansiliste väärtuste ülevaade on esitatud aruande lisas 8.
- Varude hindamisel lähtub juhtkond parimast talle teadaolevast informatsioonist, arvestades ajaloolist kogemust, üldist taustinformatsiooni ja võimalikke tulevaste perioodide sündmuste eeldusi ja tingimusi. Varude allahindluse suuruse määramisel lähtutakse valmiskauba puhul selle müügipotentsiaalset ning võimalikust neto realiseerimismaksimumest; materjali hindamisel lähtutakse selle kasutuspotentsiaalset valmistoodangu valmistamisel ja tulu teenimisel; lõpetamata

toodangu hindamisel lähtutakse selle valmidusastmest, mida saab usaldusväärselt mõõta (Lisa 6).

- Ettevõtte kontrollib firmaväärtuse langust kord aastas. Selleks on tarvis hinnata nende raha genereerivate üksuste kasutusväärtust, millele firmaväärtus on jagatud. Kasutusväärtuse kindlaksmääramiseks annab juhtkond hinnangu raha genereeriva üksuse eeldatavatele tulevastele rahavoogudele ning valib kohase diskontomäära nende rahavoogude nüüdisväärtuse arvestamiseks. Firmaväärtuse bilansiline väärtus oli seisuga 31.12.2019 ja 31.12.2018 2 269 235 eurot (Lisa 8).

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruandeid koostatakse lähtudes järjepidevuse ja võrreldavuse printsiibist, mis tähendab, et rakendatakse jätkuvalt samu arvestuspõhimõtteid ja esitusviise. Arvestuspõhimõtete ja esitusviiside muudatusi tehakse vaid juhul, kui see on tingitud uuest või muudetud IFRS standardist ja tõlgendusest või kui uus arvestuspõhimõte või esitusviis annavad objektiivsema ülevaate ettevõtte finantsseisundist, finantstulemusest ja rahavoogudest.

Uued IFRS standardid ja tõlgendused, mis jõustusid esmakordselt aruandeperioodil

Aruandeperioodil hakkasid kehtima järgmised IASB (International Accounting Standards Board) poolt välja antud ja Euroopa Komisjoni poolt vastu võetud standardite muudatused ja uued tõlgendused:

- Alates 01.01.2019 rakendas Ettevõtte esmakordselt standardit IFRS 16 "Rendid", mis vahetas välja senise IAS 17. Uue standardi kohaselt tuleb rentnikul kajastada rendilepingud bilansis, kuna rendilepingut sõlmides omandab rentnik õiguse kasutada renditud vara ning teiselt poolt tekib kohustus tasuda rendiandjale vara kasutamise eest. Vaatamata standardi IFRS 16 "Rendid" rakendamisele alates 01.01.2019, ei ole korrigeerinud võrdlusandmeid 2018. aasta kohta, mis on vastavalt üleminekureeglitele lubatud. Seega on 2018. aasta võrdlusandmed esitatud varasemalt kehtinud standardi IAS 17 ja sellega seotud tõlgenduste kohaselt. Ettevõtte mõõtis rendikohustist järelejäänud rendimaksete nüüdisväärtuses, mida diskonteeris alternatiivse laenuintressimääraga, milleks on keskmiselt 2,1%. Alternatiivne intressimäär on intressimäär, mida Ettevõtte peaks maksma kui ta finantseeriks sarnase vara kasutusõiguse ostu laenuga. Uue standardi rakendamisel kasvas varade maht AS Favor bilansis 01.01.2019 seisuga 6 774 347 eurot ning kohustiste maht kasvas 6 774 347 eurot. Rendiperioodi määramisel on lähtutud IFRS 16 juhenditest. Renditavat vara („vara kasutusõigust“) kajastatakse soetusmaksumus miinus amortisatsioon meetodil. Amortisatsiooniperiood võrdub rendiperioodiga. Muudatus ei mõjuta kehtivate laenulepingute eritingimusi (covenandid).

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel ja tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 01.01.2019 algaval aruandeaastal, ei ole olnud olulist mõju Ettevõttele.

Uued IFRS standardid ja tõlgendused

Käesoleva aruande koostamise hetkeks on vastu võetud uusi rahvusvahelisi finantsaruandluse standardeid ning nende muudatusi ja tõlgendusi, mis muutuvad ettevõttele kohustuslikuks alates majandusaastast, mis algab 01. jaanuaril 2020 või hilisemal ajal perioodidel ja mida ettevõtte ei ole ennetähtaegselt rakendanud, kuid mis võivad avaldada mõju ettevõtte aastaaruandele.

- IAS 1 ja IAS 8 „Olulisuse mõiste“ muudatused, mis selgitavad olulisuse mõistet ning seda, kuidas mõistet rakendada, kaasates mõistesse need juhised, mis seni olid kirjas muudes standardites. Samuti on täiendatud mõistega kaasnevaid selgitusi (rakendub 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).
- IFRS 3 „Äritegevuse mõiste“ muudatused, mis korrigeerivad äritegevuse mõistet (rakendub 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel ja tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju ettevõttele.

Olulised arvestuspõhimõtted

Raha ja raha lähendid

Raha ja raha lähendina kajastatakse kassas olevat sularaha ja arveldusarvete jääke pankades. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid äritegevusest kaudsel meetodil. Investeerimis- ja finantseerimistegevuse rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Finantsvarad

Ettevõtte klassifitseerib finantsvarad järgmistesse mõõtmiskategooriatesse:

- need, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.
- need, mida kajastatakse õiglases väärtuses.

Klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Tavapärasel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk kuupäeval, millal ettevõtte võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja ettevõtte annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved.

Finantsvarad kajastatakse esmasel arvele võtmisel õiglases väärtuses, millele on lisatud tehingukulud, mis on otseselt seotud finantsvara omandamisega, välja arvatud finantsvarade puhul, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastavate finantsvarade tehingutasud kajastatakse kuluna kasumiaruandes.

Võlainstrumendid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub ettevõtte ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning finantsvara lepingulistest rahavoogudest. Ettevõtte kõik võlainstrumendid on klassifitseeritud korrigeeritud soetusmaksumuse kategooriasse. Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantsaruandes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasumvõi kahjum kasumiaruandes muudes ärituludes/ärikuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel.

Omakapitaliinstrumendid

Ettevõtte kajastab omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses. Kui ettevõtte on võtnud vastu tagasivõtmatu otsuse kajastada mitte-kauplemise eesmärgil hoitavate omakapitaliinstrumentide õiglase väärtuse muutused läbi koondkasumiaruande, siis instrumendi kajastamise lõpetamisel ei klassifitseerita õiglase väärtuse muutuseid ümber kasumiaruandesse. Sellistelt investeringutelt saadud dividendid kajastatakse jätkuvalt kasumiaruandes real muud äritulud.

Börsil noteeritud väärtpaberite puhul põhineb õiglase väärtus aruandeperioodi lõpus kehtinud väärtpaberi sulgemishindadele. Börsil noteerimata väärtpaberite puhul leitakse õiglase väärtus tuginedes avalikult kättesaadavale informatsioonile ning kasutades hindamistehnikana võrdlust teiste, olulises osas sarnaste instrumentide õiglase väärtusega aruandeperioodi lõpus ja/või diskonteeritud rahavoogude analüüsi.

Omakapitaliinstrumente ei tohi enam kajastada soetusmaksumuses, kuid teatud juhtudel võib soetusmaksumust lugeda ligilähedaseks õiglase väärtusega. Ettevõtte kajastab omakapitaliinstrumenti soetusmaksumuses vaid siis, kui pärast soetust ei ole saadaval infot investeringuobjekti õiglase väärtuse määramiseks või võimalike õiglase väärtuste vahemik on väga lai ja soetusmaksumus on parim hinnang selle vahemiku sees.

Finantsvarade väärtuse hindamist on kirjeldatud lisas peatükis „Varade väärtuse vähenemine“

Faktooring

Faktooring on nõuete müük, kusjuures sõltuvalt faktooringlepingu tüübist on ostjal õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid ja tulud lähevad ka sisuliselt üle müüjalt ostjale (regressiõigusega faktooring).

Regressiõigusega faktooringut kajastatakse kui finantseerimistehingut (st nõude tagatisel võetud laenu) ning nõuet kajastatakse bilansis kuni nõue on laekunud või regressiõigus aegunud. Faktooringtehingust tekkinud faktooringkohustist kajastatakse analoogiliselt muudele võlakohustistele.

Regressiõigusega faktooringut kajastatakse kui nõude müüki. Kulu nõuete müügist kajastatakse finantskuluna. Ettevõtte faktooringlepingud on sõlmitud regressiõiguse tingimustel.

Muud nõuded

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Varud

Varud on bilansis kajastatud lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Varude kuluskandmisel kasutatakse kaalutud keskmise hinna meetodit.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid. Varude tootmiskulutused sisaldavad

nii otseseid toodetega seotud kulutusi (tooraine ja materjalide ning pakkematerjalide maksumus, lõpetamata toodangu ladustamisega seotud vältimatud kulutused, tööliste palgad) kui ka osa tootmise püsi- ja muutuvüldkuludest (tootmishoonete ja -seadmete amortisatsioon ja halduskulu, remondikulu, tootmisega seotud juhtkonna palgad).

Materjal ja ostetud kaubad müügiks võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, muudest mittetagastatavatest maksudest ja soetamisega seotud veo ning teistest otsestest väljaminekutest, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid.

Valmistoodang ja lõpetamata toodang võetakse arvele tootmisomahinnas, milles peale otseste tootmiskulude sisalduvad veel konkreetse toodangu valmistamisega seotud kaudsed kulud, millela varud ei oleks praeguses olukorras ja koguses.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 1278 eurot. (Varad, mille kasulik tööiga on üle ühe aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 1278 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudes) ja vara kasutuselevõtmise hetkel kantakse kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (sh tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulereeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt lähtudes järgmistest eeldatavatest kasulikest eluigadest:

▪ ehitised ja rajatised	10 aastat
▪ tootmiseseadmed	3-10 aastat
▪ muud masinad ja seadmed	3 aastat
▪ sõidua autod	2-7 aastat
▪ muu inventar ja IT seadmed	2-5 aastat

Maad ei amortiseerita.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, on need komponendid võetud raamatupidamises arvele eraldi varadena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende kasulikule elueale.

Materiaalsele põhivarale määratud kasulikud eluead, jääkväärtused ja amortisatsioonimeetodid vaadatakse üle iga-aastaselt. Muudatustest tulenev mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevatel perioodides.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulereeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalse põhivara

amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit. Immateriaalse põhivarana on kajastatud raamatupidamis- ja inseneriprogramme. Kasulik eluiga on kaks kuni seitse aastat.

Firmaväärtus leitakse uue majandusüksuse omandamisel ostuhinna ja ostetud netovara õiglase väärtuse vahena. Tütarettevõtete omandamisel tekkinud firmaväärtust kajastatakse immateriaalse varana.

Positiivset firmaväärtust loetakse määramata pikkusega kasuliku elueaga varaks ja sellest tulenevalt seda ei amortiseerita. Firmaväärtuse väärtuse kontrollimiseks teostatakse igal aruandekuupäeval väärtuse test ning juhul kui kaetav väärtus osutub väiksemaks bilansilisest jääkmaksumusest, hinnatakse firmaväärtuse bilansiline maksumus alla.

Uurimisväljaminekud kajastatakse nende tekkimisel kuluna.

Arendusprojektidest tekkinud väljaminekud kapitaliseeritakse vaid siis, kui ettevõtte suudab veenvalt kinnitada (1) oma tehnilisi võimalusi vara viimiseks kasutamise- või müügikõlblikku valmidusse ning (2) oma kavatsust arendusprojekt lõpule viia ja võimet seda vara kasutada või müüa ning (3) varast tulevikus tekkivat majanduslikku kasu ning (4) oma finantsilisi võimalusi arendusprojekt lõpetada ning (5) et arendusprojektiga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Varade väärtuse vähenemine

Igal aruandekuupäeval vaatab ettevõtte juhtkond üle, kas on märke mis võiksid viidata varade väärtuse langusele. Kui ilmneb märke varade väärtuse võimalikust vähenemisest, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test.

Finantsvarad

Ettevõtte hindab korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavate võlainstrumentide oodatavat krediidikahjumit tuleviku informatsiooni baasil. Rakendatav väärtuse languse meetodika sõltub sellest, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud.

Eeldatava krediidikahju mõõtmise võtab arvesse:

- erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi;
- raha ajaväärtust ja
- aruande perioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandustingimuste prognooside kohta.
- Raha ja raha ekvivalentidele, deposiidile, nõuetele ostjate vastu ja lepingulistele varadele, kus puudub oluline finantseerimise komponent, rakendab Ettevõtte IFRS 9 järgi lubatud lihtsustatud lähenemist ning arvestab nõuete allahindlust nõuete pikkuse oodatava krediidikahjumina nõuete esmasel kajastamisel. Ettevõtte kasutab allahindluste maatriksit, kus allahindlus arvutatakse nõuetele lähtudes erinevatest aegumise perioodidest.

Müügitulu kliendilepingutelt

Müügitulu on tulu, mis tekib ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus. Müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Tehinguhind on kogutasu, mida ettevõttel on õigus saada lubatud kaupade või teenuste kliendile üleandmise eest ja millest on maha arvatud kolmandate isikute nimel kogutavad summad. Ettevõtte kajastab müügitulu siis, kui kontroll kauba või teenuse üle antakse kliendile.

Kaupade müük

Müük kajastatakse kui kontroll toodete osas on üle antud, see tähendab, et tooted on tarnitud kliendile, klient saab otsustada toodete turustamise ja hinna üle ning pole täitmata kohustusi, mis võiksid mõjutada kliendi poolt toodete aktsepteerimist. Tooded on tarnitud, kui need on saadetud kokkulepitud kohta, toodete kahjustumise ja hävimisega seotud riskid on üle läinud kliendile ning klient on aktsepteerinud tooted vastavalt müügilepingule, aktsepteerimise nõue on aegunud või on ettevõtte objektiviivset tõendusmaterjali selle kohta, et kõik aktsepteerimise nõuded on täidetud.

Ettevõtte kajastab nõude kui kaubad on tarnitud, kuna sellele ajahetkel tekib tingimusteta õigus saada tasu, mille maksmine sõltub ainult aja möödumisest.

Kui ettevõtte osutab kliendile täiendavaid teenuseid pärast seda, kui kontroll kauba üle on kliendile üle läinud, siis on nimetatud teenuse osutamine eraldiseisev teostamiskohustus ja müügitulu kajastatakse perioodi jooksul kui teenust osutatakse.

Rendiarvestus

Ettevõtte kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse finantsseisundi aruandes tavakorras, analoogselt muule ettevõtte finantsseisundi aruandes kajastatavale varale. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna

Ettevõtte kui rentnik

Arvestuspõhimõtted alates 1. jaanuarist 2019

Alates 01.01.2019 rakendas Ettevõtte esmakordselt standardit IFRS 16 "Rendid", mis vahetas välja senise IAS 17. Vastavalt lubatud üleminekureeglitele on 2018. aasta võrdlusandmed esitatud varasemalt kehtinud standardi IAS 17 ja sellega seotud tõlgenduste kohaselt.

Lepingu sõlmimisel hindab Ettevõtte, kas tegemist on rendilepinguga või kas see sisaldab rendisuhet. Leping on rendileping või sisaldab rendisuhet juhul, kui lepinguga antakse tasu eest õigus kontrollida kindlaksmääratud vara kasutamist teatud ajavahemikus.

Ettevõtte kajastab kasutusõiguse esemeks olevat vara ja rendikohustist rendiperioodi alguse seisuga. Esmasel kajastamisel mõõdab Ettevõtte kasutusõiguse esemeks oleva vara soetusmaksumust rendiperioodi alguse seisuga.

Kasutusõiguse vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil rendi alguskuupäevast kuni rendiperioodi lõpuni. Kui rendilepingu alusel läheb alusvara omandiõigus rendiperioodi lõppedes üle Ettevõttele või kui kasutamiseõiguse esemeks oleva vara maksumuse kindlaksmääramisel on eeldatud, et Ettevõtte realiseerib ostuõiguse, arvestab Ettevõtte kasutamiseõiguse esemeks oleva vara kulumit alates rendiperioodi algusest kuni alusvara kasuliku elua lõpuni. Muudel juhtudel arvestab Ettevõtte kasutamiseõiguse esemeks oleva vara kulumit alates rendiperioodi algusest kuni alusvara kasuliku elua lõpuni või rendiperioodi lõpuni olenevalt sellest, kumb saabub varem.

Rendikohustist mõõdetakse algselt rendimaksete nüüdisväärtuses, mida ei ole veel makstud rendisuhte alguskuupäeval, kasutades rendi sisemist intressimäära või, kui seda määra ei ole võimalik kindlaks teha, siis alternatiivset laenuintressimäära. Üldjuhul kasutab Ettevõtte diskontomäärana alternatiivset laenuintressimäära. Alternatiivne intressimäär on

intressimäär, mida Ettevõtte peaks maksma kui ta finantseeriks sarnase vara kasutusõiguse ostu laenuga.

Rendikohustis arvutatakse ümber siis, kui tulevastes rendimaksetes on muutusi, mis tulenevad intressimäärast või kui Ettevõtte muudab oma hinnangut selle osas, kas soovitakse kasutada vara väljaostu, rendi pikendamise või lõpetamise võimalusi. Kui rendikohustist hinnatakse ümber ülal loetletud põhjustel, tehakse kasutusõiguse vara bilansilises maksumuses vastav korrigeerimine.

Väheväärtuslike vara rentide ja lühiajaliste rentide puhul ei rakendu IFRS 16 nõue kajastada vara kasutusõigus ja rendikohustis bilansis. Ettevõtte kajastab nende rentidega seotud rendimaksud kuluna lineaarselt rendiperioodi jooksul.

Arvestuspõhimõtted kuni 31. detsember 2018

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle ettevõttele. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksud jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga.

Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Sihtfinantseerimine

Varade sihtfinantseerimine toimub brutomeetodil, kus varad võetakse esialgselt arvele brutosummas ning sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, millal tekivad kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub.

Põhivara sihtfinantseerimine kajastatakse pikaajalise kohustisena ning tuluna kasumiaruandes soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Tegevuse sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse netomeetodit. Netomeetodi rakendamisel kajastatakse saadud sihtfinantseerimise tulu vastava kulu vähendamisena.

Tulumaks

Eestis 1. jaanuarist 2000.a jõustunud tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata ettevõtte kasumit, vaid dividende. Alates 2015. aastast maksustatakse Eestis kõiki väljamakstavaid dividende määraga 20/80 netodividendina väljamakstud summast. Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäära 14/86. Soodsamat maksumäära saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2018.a. esimene arvesse võetav aasta.

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat tulumaksu kajastatakse kohustisena ja kuluna dividendide väljakuulutamise hetkel. Dividendide tulumaksu kajastatakse tulumaksukuluna

samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, mis perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Tulevase dividendi tulumaksu suhtes ei moodustata eraldist enne dividendide väljakuulutamist, kuid info selle kohta avalikustatakse lisades.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Bilansis kajastatakse eraldis juhul, kui ettevõttel lasub enne aruandekuupäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või tegevusest tingitud kohustis, mille realiseerumine on tõenäoline ja mille kohustise summat on võimalik usaldusväärselt mõõta. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhatuse hinnangutest ja kogemusest ning need kajastatakse bilansis summas, mis on aruandekuupäeva seisuga vajalikud eraldisega seotud kohustiste rahuldamiseks.

Lubadused ja muud kohustised, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustisteks, kuid mille realiseerumise tõenäosus on ettevõtte juhtkonna hinnangul väiksem kui mitterealiseerumise tõenäosus, on avalikustatud tingimuslike kohustistena raamatupidamise aastaaruande lisades.

Aktiakapital

Aktsiad on näidatud omakapitali koosseisus. Ettevõtte omaaktsiate tagasiostmisel ettevõtte poolt kajastatakse aktsiate eest makstud summad pluss ostmisega otseselt seotud tehingukulud omakapitali vähendusena kuni aktsiate väljastamise, müümise või tühistamiseni.

Reservid

Vastavalt Äriseadustiku nõuetele moodustub kohustuslik reservkapital 10% aktiakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali võib kasutada eelmiste perioodide kahjumite katmiseks või aktiakapitali suurendamiseks. Kohustuslikust reservkapitalist ei tehta väljamakseid aktsionäridele.

Seotud osapooled

AS-i Favor aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- AS Favor omanikud;
- OÜ Proos Invest;
- IMECC OÜ
- juhatuse ja nõukogu liikmed;
- eelpool loetletud isikute lähisugulased;
- ettevõtted, mida kontrollivad juhatuse ja nõukogu liikmed ja nende lähisugulased (MTÜ Favor Motosport).

Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised

finantsvarad ja -kohustised ning mitterahalised finantsvarad ja -kohustised, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, hinnatakse aruandekuupäeval ümber eurodesse ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes perioodi tuluna ja kuluna.

Intressitulu

Intressitulu kajastatakse aja proportsiooni baasil kasutades efektiivset intressimäära. Kui nõude väärtus on langenud, siis alandatakse nõude väärtust bilansis tema kaetava väärtuseni, mis leitakse diskonteeritud rahavoogude meetodil, kasutades esialgset efektiivset intressimäära. Kui laenu väärtus on langenud, kajastatakse sellise laenu intressitulu kasutades esialgset efektiivset intressimäära.

Intressikulu

Intressikulu võetakse arvele tekkepõhiselt, arvestus toimub igakuiselt.

Lisa 2 Raha ja pangakontod

	31.12.2019	31.12.2018
Sularaha kassas	723	517
Pangakontod EUR	285 648	14 824
Kokku	286 371	15 341

Lisa 3 Nõuded ostjate vastu

	31.12.2019	31.12.2018
Ostjatelt laekumata arved	4 294 048	4 224 218
s.h. faktooritavad nõuded	3 264 341	2 859 903
Kokku	4 294 048	4 224 218

Klientide võlgnevus	31.12.2019	31.12.2018
Tähtpäev ees	4 000 017	3 744 341
Aegunud 30 päeva	278 938	416 956
Aegunud 60 päeva	11 501	30 395
Aegunud 90 päeva	-5	21 491
Aegunud üle 90 päeva	3 597	11 035
	4 294 048	4 224 218

Muutused ebatõenäoliselt laekuvate arvete allahindluses

	Lisa	31.12.2019	31.12.2018
Ebatõenäoliselt laekuvad arved perioodi alguses		0	14 460
Aruandeaastal lootusetuks tunnistatud nõuded		-6 804	-45 871
Aruandeaastal ebatõenäoliselt tunnistatud nõuded	21	6 804	31 411
Ebatõenäoliselt laekuvad arved perioodi lõpuks		0	0

Lisa 4 Muud nõuded

	31.12.2019	31.12.2018
Laekumata kindlustushüvitis	0	557
Laekumata ostuboonus	50 231	0
Muud lühiajalised nõuded	658	0
Kokku	50 889	557

Lisa 5 Ettemaksed

	31.12.2019	31.12.2018
Maksude ettemaksed	69 714	1 254
<i>sh käibemaksu ettemaks</i>	69 714	1 254
Muud ettemakstud tulevaste perioodide kulud	50 967	43 943
<i>sh litsentside ettemaksed</i>	22 641	6 976
<i>sh kindlustuse ettemaks</i>	13 082	16 982
<i>sh mitmesuguste teenuste ettemaks</i>	8 300	16 789
<i>sh inventar ja muu ettemaks</i>	6 944	3 196
Kokku	120 681	45 197

Lisa 6 Varud

	31.12.2019	31.12.2018
Tooraine ja materjal	2 698 690	3 528 759
Materjal väljaspool ladu	29 942	0
Pooltoodang	257 396	213 284
Valmistoodang	533 881	808 763
Ostetud kaubad müügiks	653 189	630 914
Kaubad väljaspool ladu	2 403	0
Ettemaksed tarnijatele	116 314	66 534
Kokku	4 291 815	5 248 254

Aruandeperioodil hinnati varusid alla summas 126 103 eurot, 2018. aastal hinnati varusid alla summas 13 388 eurot.

Ettevõtte varudele on seatud kommertspandid. Täpsem ülevaade kommertspantidest on antud lisas 11.

Lisa 7 Pikaajalised finantsinvesteeringud ja ettemaksed

	31.12.2019	31.12.2018
Pikaajalised finantsinvesteeringud	639	639
Muud pikaajalised nõuded	50 000	50 000
Kokku	50 639	50 639

Pikaajalised finantsinvesteeringud	Lisa	IMECC OÜ
Osaluse % 31.12.2018		5,3
Osaluse % 31.12.2019		5,3
Soetusmaksumus aasta alguses		639
Bilnasiline maksumus aasta alguses		639
Aruandeaastal müüdud osad soetusmaksumuses	22	0
Aruandeaastal müüdud osade müügihind	22	0
Bilnasiline maksumus aasta lõpus		639
Soetusmaksumus aasta lõpus		639

Lisa 8 Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalse põhivara liikumine

	Lisa	Ehitised	Masinad, seadmed	Sõiduautod	Muu põhivara	Ettemaks	Põhivara kasutusõigus	KOKKU
Soetusmaksumus 31.12.2018		626 062	7 686 085	352 496	1 033 718	93 837	0	9 792 198
Korrigeeritud soetusmaksumus 01.01.2019		626 062	7 686 085	352 496	1 033 718	93 837	6 774 347	16 566 545
Soetatud perioodi jooksul		0	24 580	74 843	16 429	77 459	0	193 311
sh kapitalirendiga		0	19 960	73 527	0	0	0	93 487
Ümberklassifitseerimine		0	93 837	0	0	-93 837	0	0
Müük ja mahakandmine		0	-320 862	-117 986	0	0	0	-438 848
Soetusmaksumus 31.12.2019		626 062	7 483 640	309 353	1 050 147	77 459	6 774 347	16 321 008
Akumuleeritud kulum 31.12.2018		97 890	5 094 285	234 191	721 699	0	0	6 148 065
Aruandeaasta kulum	18-20	64 778	474 434	40 323	121 711	0	812 922	1 514 168
Müüdüd ja mahakantud põhivara kulum		0	-320 862	-99 433	0	0	0	-420 295
Akumuleeritud kulum 31.12.2019		162 668	5 247 857	175 080	843 410	0	812 922	7 241 937
Jääkmaksumus 31.12.2018		528 172	2 591 800	118 305	312 019	93 837		3 644 133
IFRS 16 esmakordne rakendamine		0	0	0	0	0	6 774 347	6 774 347
Korrigeeritud jääkmaksumus 01.01.2019		528 172	2 591 800	118 305	312 019	93 837	6 774 347	10 418 480
Jääkmaksumus 31.12.2019		463 394	2 235 783	134 274	206 737	77 459	5 961 425	9 079 071
Soetusmaksumus 31.12.2017		626 062	7 638 243	326 440	994 252	58 577	0	9 643 574
Soetatud perioodi jooksul		0	22 193	55 066	47 945	93 837	0	219 041
sh kapitalirendiga		0	15 643	55 066	0	79 840	0	150 549
Ümberklassifitseerimine		0	57 700	0	877	-58 577	0	0
Müük ja mahakandmine		0	-32 051	-29 010	-9 356	0	0	-70 417
Soetusmaksumus 31.12.2018		626 062	7 686 085	352 496	1 033 718	93 837	0	9 792 198
Akumuleeritud kulum 31.12.2017		33 113	4 673 605	204 966	590 480	0	0	5 502 164
Aruandeaasta kulum	18-20	64 777	452 732	47 645	140 575	0	0	705 729
Müüdüd ja mahakantud põhivara kulum		0	-32 051	-18 419	-9 356	0	0	-59 826
Akumuleeritud kulum 31.12.2018		97 890	5 094 285	234 191	721 699	0	0	6 148 065
Jääkmaksumus 31.12.2017		592 949	2 964 639	121 474	403 772	58 577	0	4 141 411
Jääkmaksumus 31.12.2018		528 172	2 591 800	118 305	312 019	93 837	0	3 644 133

Täielikult amortiseerunud, kuid kasutuses oleva põhivara soetusmaksumus seisuga 31.12.2019 oli ettevõttes 4 316 885 eurot (31.12.2018 seisuga 4 174 514 eurot).

Ettevõtte põhivaradele on seatud kommertspondid. Täpsem ülevaade kommertspondidest on antud lisas 11.

Lisa 8 Materiaalne ja immateriaalne põhivara järg ...

Immateriaalse põhivara liikumine

	Lisa	Firma- väärtus	Imma- teriaalne põhivara	Ettemaks ja lõpetamata põhivara	KOKKU
Soetusmaksumus 31.12.2018		2 269 235	952 973	19 781	3 241 989
Soetatud perioodi jooksul		0	0	43 699	43 699
Soetusmaksumus 31.12.2019		2 269 235	952 973	63 480	3 285 688
Akumuleeritud kulum 31.12.2018		0	679 159	0	679 159
Aruandeaasta kulum	18-20	0	154 911	0	154 911
Akumuleeritud kulum 31.12.2019		0	834 070	0	834 070
Jääkmaksumus 31.12.2018		2 269 235	273 816	19 781	2 562 832
Jääkmaksumus 31.12.2019		2 269 235	118 905	63 480	2 451 620
Soetusmaksumus 31.12.2017		2 269 235	952 973	0	3 222 208
Soetatud perioodi jooksul		0	0	19 781	19 781
Soetusmaksumus 31.12.2018		2 269 235	952 973	19 781	3 241 989
Akumuleeritud kulum 31.12.2017		0	510 585	0	510 585
Aruandeaasta kulum	18-20	0	168 574	0	168 574
Akumuleeritud kulum 31.12.2018		0	679 159	0	679 159
Jääkmaksumus 31.12.2017		2 269 235	442 389	0	2 711 624
Jääkmaksumus 31.12.2018		2 269 235	273 816	19 781	2 562 832

Firmaväärtus tekkis AS Favor gruppi kuulunud ettevõtete ühinemisprotsessi tulemusel. 30.06.2005 a seisuga ühendas AS Favor endaga ettevõtte AS Favor Metaform ja Rockwell Consulting OÜ.

Firmaväärtuse väärtuse kontrollimiseks teostatakse igal aruandekuupäeval vara väärtuse testi. Aruandekuupäeval läbiviidud vara väärtuse testi läbiviimisel kasutas juhtkond diskontomäära 15%, mille käigus leiti vara kaetav väärtus. Rahavoo prognoosid põhinevad juhtkonna järgneviks viieks aastaks koostatud kasumiaruande prognoosidel, kus keskmiseks müügi mahu kasvuks on prognoositud 4,6%. Müügi kasv saavutatakse läbi olemasolevate kliendiportfellide muutmise ja uute toodete juurutamise. Firmaväärtuse arvestamisel lähtus juhtkond täpselt samadest põhimõtetest ja hinnangutest, mis aasta varem. Testi tulemusena ei vaja firmaväärtus allhindlust.

Selleks, et kaetav väärtus väheneks kuni bilansilise maksumuseni, peaks prognoositav keskmine aastane müügi kasv olema 2,6%. Kui ettevõtte keskmine brutomarginaal langeb 15% ja EBITDA langeb 30%, langeb firmaväärtuse kaetav väärtus bilansilise maksumuseni.

Varasemate aastate kaetava väärtuse testi võrdlus näitab, et ettevõtte on kaetava väärtuse testis kasutatavates prognoosides pigem konservatiivne ja ettevõtte tegelik kasv on pigem kiirem, kui prognoositud.

Lisa 9 Rendiarvestus

	Masinad ja seadmed	Sõiduaudod	Muu inventar	Kokku
Soetusmaksumus 31.12.2019	6 603 978	270 483	387 201	7 261 663
Soetusmaksumus 31.12.2018	6 811 043	313 626	387 201	7 511 870
Akumuleeritud kulum 31.12.2019	4 390 603	136 211	289 672	4 816 486
Akumuleeritud kulum 31.12.2018	4 245 428	195 320	248 885	4 689 633
Kulum 2019	466 037	34 532	40 787	541 356
Kulum 2018	432 042	47 645	40 787	520 474
Jääkmaksumus 31.12.2019	2 213 375	134 272	97 529	2 445 177
Jääkmaksumus 31.12.2018	2 565 615	118 305	138 317	2 822 237

	31.12.2019	31.12.2018
Kapitalirendivõlgnevus (lisa 10)	1 323 465	1 838 278
sh tähtajaga kuni 1 aasta	541 303	587 747
2-5 aastat	782 162	1 250 531
Aruandeperioodil tasutud osamaksed	598 180	620 669
Keskmine intressimäär	2,0%	2,1%
Aruandeperioodi intressikulu	32 209	42 741

Alates 1.01.2019 on Ettevõtte esmakordselt rakendanud IFRS 16 "Rendid". Rendikohustised, mis on kajastatud finantsseisundi aruandes esmasel rakendamisel, on esitatud allpool:

	31.12.2019	01.01.2019
Rendikohustis (IFRS 16) (lisa 10)	6 055 199	6 774 347
sh tähtajaga kuni 1 aasta	745 474	719 148
2-7 aastat	5 309 725	6 055 199
Aruandeperioodil tasutud osamaksed	719 148	
Alternatiivne intressimäär	2,1%	2,1%
Aruandeperioodi intressikulu	142 261	

Kasutusrendileping on sõlmitud kuni 01.05.2027. Lepingut on võimalik pikendada kuni 10 aastaks.

Vastavalt kasutus- ja kapitalirendilepingutele ei ole AS-il Favor õigust anda vara allrendile ilma rendileandja kirjaliku loata.

Lisa 10 Laenukohustised

31.12.2019	Lisa	Saldo	sh lühiajaline	sh pikaajaline	Intressimäär	Löpp- tähtaeg
Liisingmaksed kapitalirendi tingimustel	9	1 323 465	541 303	782 162	2,0%	31.12.2024
Arvelduskrediit (Swedbank)		299 701	299 701		6 kuu Euribor+2,3%	31.07.2020
Faktooringult laekunud avanss (Swedbank)		2 875 138	2 875 138		3 kuu Euribor+2,0%	31.07.2020
Lühiajaline laen (Swedbank)		57 143	57 143		6 kuu Euribor+2,65%	31.01.2020
Pikaajalised laenud (Swedbank)		408 452	142 100	266 352	6 kuu Euribor+2,9%	02.02.2022
Rendikohustis (IFRS 16)		6 055 199	745 474	5 309 725	2,1%	01.05.2027
Krediitkaardilaen		1 880	1 880		18%	31.01.2020
Kokku		11 020 978	4 662 739	6 358 239		

Laenukohustiste 31.12.2019 ajaline jaotus:

- Kuni 1 aasta – 4 662 739 eurot
- 2 - 5 aastat – 6 358 239 eurot

31.12.2018	Lisa	Saldo	sh lühiajaline	sh pikaajaline	Intressimäär	Löpp- tähtaeg
Liisingmaksed kapitalirendi tingimustel	9	1 838 278	587 747	1 250 531	2,1%	30.09.2023
Arvelduskrediit (Swedbank)		517 949	517 949		6 kuu Euribor+2,3%	24.05.2019
Faktooringult laekunud avanss (Swedbank)		2 576 740	2 576 740		3 kuu Euribor+2,0%	31.05.2019
Käibekapitali laen (Swedbank)		1 483 253	1 483 253		6 kuu Euribor+2,3%	24.05.2019
Pikaajalised laenud (Swedbank)		670 703	262 252	408 451	6 kuu Euribor+2,9%	02.02.2022
Krediitkaardilaen		2 429	2 429		18%	31.01.2019
Kokku		7 089 352	5 430 370	1 658 982		

Laenukohustiste 31.12.2018 ajaline jaotus:

- Kuni 1 aasta – 5 430 370 eurot
- 2 - 5 aastat – 1 658 982 eurot

Swedbank-i lühiajaliste laenude 31.12.2019 maksimaalsed limiidid on järgmised:

- Arvelduskrediit – 1 500 000 eurot (31.12.2018 1 500 000 eurot)
- Nõuete faktooring – 4 500 000 eurot (31.12.2018 5 500 000 eurot)
- Laofinantseerimine – 1 500 000 eurot (31.12.2018 1 500 000 eurot)

Laenukohustiste tagatiseks panditud varade kohta on täiendavalt informatsiooni lisas 11.

Lisa 11 Laenude tagatiseid ja panditud varad

Vara koormab kommerts pant summas 9 873 482 eurot AS-i Swedbank kasuks.

Nimetatud kommerts pandiga on tagatud kõik pandipidajate nõuded AS Favor vastu, mis tulenevad Pantijate ja AS Favor vahel sõlmitud ja tulevikus sõlmitavatest võlaõiguslikest lepingutest. Lisaks seatud kommerts pandile tagavad AS Favor võlakohustisi MES käendus ja EIF garantii.

AS Favor kohustiste tagamiseks on antud täiendavad tagatiseid järgnevalt:

- antud pangagarantii Loovälja 11 OÜ kasuks summas 520 112 eurot (kuni 31.05.2020)

Pangagarantiiga on tagatud kõik pandipidaja nõuded AS Favor vastu, mis tulenevad Pantija ja AS Favor vahel sõlmitud ja tulevikus sõlmitavatest võlaõiguslikest lepingutest.

AS Favor põhivara ja seadmed on kindlustatud. Lisaks on kindlustatud 96% ettevõtte debitoorsest nõudest (2018. aastal 96%).

Lisa 12 Maksuvõlad

	31.12.2019	31.12.2018
Sotsiaalmaks	176 593	169 816
Kinnipeetud tulumaks	93 149	87 280
Kogumispensionimaks	7 857	7 912
Töötuskindlustusmaksed	11 784	11 331
Ettevõtte tulumaks (sh erisoodustuse tulumaks)	1 256	1 753
Kokku	290 639	278 092

Lisa 13 Viitvõlad

	Lisa	31.12.2019	31.12.2018
Võlad töövõtjatele		306 860	266 545
Intressivõlad		460	4 063
Võlg aruandvatele isikutele		699	633
Muud viitvõlad		211 821	148 457
<i>sh müügiboonus</i>		78 829	56 758
<i>sh preemiarreserv</i>		84 700	42 645
<i>sh krediidikindlustus</i>		2 826	3 030
<i>sh tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest</i>	23	33 982	34 609
<i>sh muud viitvõlad</i>		11 484	11 415
Kokku		519 840	419 698

Lisa 14 Omakapital

	31.12.2019	31.12.2018
Aktsiakapital	175 564	175 564
Aktsiate arv (tk)	292 606	292 606
Aktsiate nimiväärtus	0,60	0,60
Põhikirjajärgne maksimaalne lubatud aktsiate arv (tk)	605 630	605 630

Põhikirjajärgselt on ettevõtte aktsiakapitali miinimumsuurus 90 846 eurot ja aktsiakapitali maksimumsuurus on 363 378 eurot.

Kohustuslik reservkapital summas 17 556 eurot on moodustatud vastavalt äriseadustiku nõuetele. Reservkapital moodustatakse iga-aastasest puhaskasumi eraldisest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Lisa 15 Tehingud seotud osapooltega

Tehingud	2019	2018
Juhatuse ja nõukogu tasud sotsiaalmaksuga	247 521	244 627
Ostud Favor Motosport MTÜ-lt	17 500	8 333
Kokku	265 021	252 960

Ettevõtet kontrollivaks osapoolteks on OÜ Proos Invest, kelle omanduses on 80% AS Favor aktsiatest.

Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei ole tehingutes eelpool nimetatud osapooltega kasutatud turuhinnast erinevaid hindasid.

Lisa 16 Rahavoogude aruande kirjete selgitused

	31.12.2019	31.12.2018
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-189 762	2 367 074
Ostjatelt laekumata arvete muutus	-69 829	2 441 962
Muud lühiajalised nõuded	-50 332	409
Tulevaste perioodide kulud	-1 141	-1 962
Maksunõuete muutus	-68 460	-73 335
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	64 605	-486 981
Maksuvõlgade muutus	12 547	-30 014
Võlgnevuste muutus hankijatele	-38 201	-323 243
Ostjate ettemaksete muutus	-7 367	6 788
Võlad töövõtjatele	34 432	-10 710
Muud viitvõlad	63 194	-129 802
Varud	956 439	498 853
sh bilansikirje varud muutus	1 006 219	561 017
sh ettemaksed hankijatele muutus	-49 780	-62 164
Intressimaksed	-282 187	-197 992
sh eelneva perioodi makstud intressid	-2 741	-2 400
sh aruande perioodi eest makstud intressid	-279 446	-195 592
Intresside laekumised	8	6
sh aruande perioodi eest laekunud intressid	8	6

Lisa 17 Müügitulu

Müügitulu tegevusalade lõikes	2019	Osakaal	2018	Osakaal
Toodete müük	17 726 259	56,7%	17 178 557	53,9%
Materjali müük	11 349 468	36,3%	12 060 579	37,9%
Ostukaupade müük	956 380	3,1%	1 273 324	4,0%
Tootmisteenus müük	828 062	2,7%	948 504	3,0%
Tootmisjääkide müük	387 304	1,2%	394 551	1,2%
Kokku	31 247 473	100%	31 855 515	100%

Müügitulu riikide lõikes	2019	Osakaal	2018	Osakaal
Eesti	15 357 480	49,1%	15 682 432	49,2%
Soome	9 240 322	29,6%	9 447 605	29,7%
Leedu	1 711 631	5,5%	1 672 296	5,2%
Saksamaa	1 554 365	5,0%	1 859 740	5,8%
Norra	1 010 979	3,2%	778 052	2,4%
Rootsi	767 755	2,5%	835 087	2,6%
Holland	552 307	1,8%	711 568	2,2%
Läti	625 873	2,0%	682 114	2,1%
Taani	217 407	0,7%	150 812	0,5%
Hispaania	20 120	0,1%	5 326	0,0%
Island	152 267	0,5%	0	0,0%
Muud	36 967	0,1%	30 483	0,1%
Kokku	31 247 473	100%	31 855 515	100%

Lisa 18 Müüdnud toodangu, kaupade ja teenuste kulu

	Lisa	2019	2018
Kaubad ja materjal		20 892 431	21 984 320
Personalikulud		3 670 464	3 877 487
Amortisatsioon	8	1 301 818	589 242
Ostetud teenused		428 143	1 196 455
Energia ja kütus		288 580	292 594
Muud kulud		3 050	2 825
Kokku		26 584 486	27 942 923

Lisa 19 Turustuskulud

	Lisa	2019	2018
Ostetud kaubad ja teenused		1 302 102	1 284 928
Personalikulud		386 110	375 667
Turunduskulud		95 140	73 818
Amortisatsioon	8	81 237	17 987
Muud kulud		13 063	5 936
Kokku		1 877 652	1 758 336

Lisa 20 Üldhalduskulud

	Lisa	2019	2018
Personalikulud		941 140	697 142
Ostetud teenused		359 401	371 310
Amortisatsioon	8	286 024	267 074
Rendikulud		1 632	46 362
Kindlustuskulud		27 622	24 633
Muud kulud		10 253	8 105
Kokku		1 626 072	1 414 626

Lisa 21 Muud äritulud ja -kulud

Muud äritulud	Lisa	2019	2018
Kasum põhivara müügist		114 333	0
Rentnikega seotud tulud		2 639	2 656
Saadud trahvid, viivised ja kahjuhüvitised		8 944	39 127
Tulu sihtfinantseerimisest	23	37 483	37 747
Muud tulud		4 959	3 919
Kokku		168 358	83 449

Muud ärikulud	2019	2018
Rentnikega seotud kulud	2 679	2 656
Varudega seotud kulud	0	205 295
Maksustatavad kulud	51 597	54 347
Erisoodustuse maksud	46 688	51 832
Ebatõenäoliste ja lootusetute nõuete kulud	3 6 804	31 411
Trahvid, viivised, hüvitised jms kulud	0	48
Kahjum põhivara müügist	0	1 159
Muud kulud	18 161	23 452
Kokku	125 929	370 200

Lisa 22 Finantstulud ja -kulud

Finantstulud	Lisa	2019	2018
Kasum valuutakursi muutustest		67	139
Intressitulud		8	6
Kokku		75	145

Finantskulud	Lisa	2019	2018
Intressikulud		279 446	198 333
Komisjonitasud		19 689	19 494
Kahjum valuutakursi muutustest ja konverteerimisest		91	65
Lepingutasud		13 704	9 539
Muud finantskulud		19 639	27 802
Kokku		332 569	255 233

Lisa 23 Sihtfinantseerimine

2019. aastal EAS-i poolt finantseeritud projektid:

Projekt	Projekti nr	Saldo 31.12.2018	Arvestatud 2019	Laekunud 2019	Saldo 31.12.2019
Projekt "Alihankinta 2019" (EAS)	EU53168	0	2 874	2 874	
Kokku		0	2 874	2 874	0

	Lisa	2019	2018
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest perioodi algul		108 382	146 129
Kantud tuludesse perioodi jooksul	21	-34 609	-37 747
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest perioodi lõpus		73 773	108 382

31.12.2019	Saldo	sh lühiajaline (Lisa 13)	sh pikaajaline
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	73 773	33 982	39 791

31.12.2018	Saldo	sh lühiajaline (Lisa 13)	sh pikaajaline
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	108 382	34 609	73 773

Lisa 24 Tingimuslikud kohustised

Jaotamata kasum 31.12.2019 moodustas 6 459 984 eurot (2018.a 5 590 786 eurot). Eraldist dividendide tulumaksu maksmiseks ei moodustata, kuid ettevõtte vaba omakapitali suhtes arvestatakse, et:

- aruandekuupäeva seisuga on võimalik omanikele dividendidena välja maksta 5 167 987 eurot (2018.a 4 472 629);
- eelpool mainitud dividendide väljamaksmisel tuleks dividendidelt tasuda tulumaksu 1 291 997 eurot (2018.a 1 118 157).

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustise arvestamisel on lähtunud eeldusest, et jaotatavate ja 2019. aasta kasumiaruandes kajastatava dividendide tulumaksu kulu summa ei või ületada jaotuskõlblikku kasumit seisuga 31.12.2019.

Tingimuslikud kohustised seoses pangalaenudega

Vastavalt laenulepingute tingimustele on laenusaaja kohustatud täitma teatud finantssuhtarve nagu netovõla suhet EBITDA-sse (net debt to EBITDA ratio) ja teatud piirangud uute laenude võtmiseks ning investeringute tegemiseks. Aruandekuupäeva seisuga 31.12.2019 olid AS Favor finantssuhtarvud vastavuses finantskovenantidega.

Seisuga 31.12.2018 olid AS Favor finantssuhtarvud vastavuses finantskovenantidega.

Ehitusgarantiid

Seisuga 31.12.2019 on tellijatele antud ehitusgarantiid summas 3 000 eurot maksimaalse garantii tähtajaga 30.06.2020 (31.12.2018.a 3 000 eurot).

Lisa 25 Finantsriskide juhtimine

Finantsriskide osadena võib eristada tururiski, krediidiriski, valuutariski, intressiriski ja likviidsusriski. Eespool nimetatud riskide juhtimisel lähtub ettevõtte põhimõttest võtta põhjendatud ja kaalutud riske nii, et oleks tagatud optimaalne tulu ja riski suhe ja teisalt kulu ja riski suhe. Ettevõtte kasvuga on seotud ka riskide kasv, millele tuleb pöörata piisavalt tähelepanu.

Tururisk

Tururisk hõlmab valuutariski, hinnariski ning rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära riski. Ettevõttel puudub finantsinstrumentidest tulenev hinnarisk, kuna tal puuduvad investeringud omakapitaliinstrumentidesse.

Õiglase väärtuse intressimäära risk on risk, et fikseeritud intressimääraga finantskohustiste õiglase väärtus suureneb, kui intressimäärad turul langevad. Ettevõtte finantskuludega seotud intressimäära risk on seotud pikaajaliste võlakohustistega, mis olid 31.12.2019 seisuga 100% (31.12.2018 100%) ulatuses ujuva intressimääraga. Finantstuludega seotud intressirisk tuleneb ainult rahaliste vahendite paigutamisest üleöö või fikseeritud tähtajaga deposiitidesse.

Krediidirisk

Krediidiriski realiseerumisel võib tekkida olukord, kus lepingupartner ei suuda maksejõuetuse tõttu täita oma lepingust tulenevaid kohustusi. Krediidirisk on kõikumine ettevõtte tuludes, mille põhjuseks on vastaspoole kohustuste mittetäitmine või muutused teise osapoole krediitkõlblikkuses. Krediidiriskide juhtimiseks on ettevõtte väljatöötanud kindlad tegevusjuhised.

Ettevõttel on toimiv krediidipoliitika ning krediidiriski maandamisega tegeletakse pidevalt. Kõikidele klientidele, kellele müüakse krediiti teostatakse enne tehingu sõlmimist taustuurig analüüsima kliendi maksevõimet ja usaldusväärsust. Klientidele, kellele soovime müüa krediiti rohkem kui 3 500 eurot, taotleme kindlustusseltsilt kindlustatud krediidilimiiti. 96% ettevõtte debitoorsest nõudest on kaetud kindlustusega (2018. aastal 96%).

Klientidele on määratletud maksetähtajad ning nende täitmist kontrollitakse süsteemselt. Aruandeperioodi ebatõenäoliselt või lootusetult laekuvatest arvetest olid ettevõtte kulud ~0,02% käibest ehk 6 804 eurot (2018.aastal ~0,10% käibest ehk 31 411 eurot). Nõuete vanuseline analüüs on esitatud lisas 3.

Valuutarisk

Ettevõtte rahvusvahelised tehingud on peamiselt eurodes. Teistes valuutades toimuvaid tehinguid võib pidada ebaoluliseks. Seetõttu on tõenäosus saada kahju valuutakursi riskist tulenevalt kursimuutustest madal ja seega ei ole praegusel perioodil valuutariski maandamiseks tarvis mingeid erilisi toiminguid teostada.

Võlakohustiste alusvaluutadeks on euro, valuutarisk puudub. Tarnijatele tasumisel kasutatavad valuutad olid järgmised:

Valuuta	2019	2018
EUR	99,5%	99,5%
USD,GBP,CZK,SEK	0,5%	0,5%

Valuutakursi muutustest saadud kasumid ja kahjumid kujunesid järgmiselt:

	2019	2018
Valuutakursi kahjum	67	139
Valuutakursi kasum	91	65

Intressirisk

Ettevõttel ei ole mingeid märkimisväärseid intressi tootvaid varasid. Intressikandvad kohustused on laenud. 2019. aastal kasutusel olnud lepingud võib jagada:

- Arvelduskrediit
- Faktooring
- Liisinglepingud
- Käibekapitali laen (laofinantseerimine)
- Lühiajaline laen
- Pikaajaline laen

Ettevõtte lühi- ja pikaajalised laenud on seotud nii fikseeritud-, kui ka muutuva intressimääraga. Kui hinnata EURIBOR-i muutumisest tulenevat mõju, siis 20%-line EURIBOR-i muutus intressikulu muutusele järgneval perioodil mõju ei oma, kuna vastavalt laenulepingutele arvestatakse EURIBOR-i negatiivse taseme korral EURIBOR-i väärtuseks 0% (31.12.2018 seisuga oli sama suure Euribori muutuse mõju intressimäärale 0%). Sellised laenud moodustavad laenukohustistest (Lisa 10) seisuga 31.12.2019 100% (31.12.2018 100%).

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on ettevõtte suutmatus täita oma kohustisi tulenevalt turuolukorrast või ebaõigetest otsustest bilansi struktuuri juhtimisel. Likviidsuse juhtimise põhieesmärk on kindlustada ettevõtte suutlikkus täita kõik oma lepingutest ja tegevusest tulenevad kohustised õigeaegselt. Likviidsusriski realiseerumisel võib tekkida olukord, kus finantsvarad tuleks realiseerida turuhinnast tunduvalt madalama hinnaga.

Likviidsust juhitakse nii igapäevaselt kui ka arvestades pikema perioodi vajadusi. Säilitamiseks adekvaatset likviidsuse taset ja müügikäibe kasvust tingitud käibevahendite seotust reguleeritakse ettevõtte maksevõimet kasutades laofinantseerimist ja nõuete faktooringut. Ettevõtte rahalisi vahendeid hoitakse erinevatel pangakontodel. Finantskohustiste tähtajaline analüüs on esitatud lisas 10.

Toorainerisk

Ettevõtte tooted on väga toorainemahukad, mistõttu on ettevõtte jaoks väga olulised riskid seotud tooraine kättesaadavuse, tarnetähtaegade ja hinna kõikumistega.

AS-is Favor on eraldi hankeüksus, kes tegeleb igapäevaselt varude saldode ja vajaduse analüüsimise, planeerimisega ja juhtimise ning sisseostuga. Oluliste materjalide tarvis on mitu erinevat tarnekanalit, mis võimaldavad maandada üksiku tarnekanaliga seotud riskid. Sõltuvalt konkreetsest materjali tüübist varieeruvad ka materjalide tarneajad kuni 4. kuuni. Seetõttu monitooritakse materjali vajadust tulevikus regulaarselt ja hoitakse teadlikult varudel teatavat turvavaru vältimaks tarneauke.

Kapitali juhtimine

Ettevõtte kapitali juhtimise eesmärgiks on tagada ettevõtte jätkusuutlikkus ning kasumlikkus ja tagada kapitali vastavus kehtestatud nõuetele. Ettevõtte jälgib kapitali struktuuri ning muudab seda vastavalt majandustingimuste muutumisele. Ettevõtte haldab kapitalina omakapitali.

Vastavalt seadusele peab omakapital olema vähemalt pool aktsiakapitalist. 31.12.2019 ja 31.12.2018 seisuga vastas ettevõtte omakapital sellele nõudele.

Vastavalt laenulepingute tingimustele ei tohi laenusaja ilma panga eelneva kirjaliku kooskõlastuseta maksta omanikele dividende üle lepingutes fikseeritud määra, ega ühelgi muul viisil vähendada oma omakapitali.

Lisa 26 Vastutaval hoiul olev vara

AS-is Favor on vastutaval hoiul seisuga 31.12.2019 klientide materjali koguses 685 000 kg hinnangulises väärtuses 479 500 eurot (seisuga 31.12.2018 oli 603 000 kg hinnangulises väärtuses 422 100 eurot).

Lisa 27 Eraldised

Tuginedes ajaloolisele kogemusele ei ole AS Favor enda toodetavatele toodetele garantiikulude eraldist moodustanud. Ettevõtte ei ole olulisi garantiijuhtumeid esinenud. Puudused likvideeritakse jooksvalt majandusaastal. Garantii piirneb toodete parandamisega AS Favor poolt, mis ei too kaasa otseselt mõõdetavaid täiendavaid kulusid. AS Favor toodete garantii on kaks aastat.

Lisa 28 Bilansipäevajärgsed sündmused

Bilansipäeva järgse sündmusena on Ettevõtte müünud kolmandale osapoolle Taeblass asuva pulbervärvi üksuse. Müük on seotud Ettevõtte pulbervärvimist puudutavate protsesside parendustega, millega seoses on käivitamisel uus liin Ettevõtte põhitegevuskohas. Juhtkond peab Taeblassi üksuse müüki mittekorrigeerivaks sündmuseks, kuna selle tulemusel paraneb Ettevõtte poolt pakutava teenuse kasumlikkus ja konkurentsivõime.

Seoses COVID-19 viiruse levikuga ning sellest tulenevalt välja kuulutatud eriolukorrale ja ametivõimude poolt seatud piirangutele on ettevõtluskeskkond halvenenud. Juhtkond peab viiruse pandeemiat mittekorrigeerivaks aruandekuupäevajärgseks sündmuseks. Kuna olukord on ebakindel ja kiiresti muutuv, ei pea juhtkond võimalikuks anda viiruse mõju kohta kvantitatiivseid hinnanguid. Aruande koostamise ajahetkel ei ole juhtkonnal infot, mis annaks alust arvata, et viiruse mõju võiks seada ohtu ettevõtte tegevuse jätkuvuse 12 kuu jooksul aruandekuupäevast.

Juhatus kinnitus 2019.a raamatupidamise aastaaruandele

Juhatus kinnitab lehekülgedel 8 kuni 35 esitatud AS Favor 2019.a raamatupidamise aastaaruande koostamise õigsust ja täielikkust.

Juhatus kinnitab, et:

- Raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses rahvusvaheliste aruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt;
- Raamatupidamise aastaaruanne kajastab asjakohast ning tõepäraselt esitatud informatsiooni ettevõtte finantsseisundi, finantstulemuse ja rahavoogude kohta;
- AS Favor on jätkuvalt tegutsev äriühing.

Elari Tiimus
Juhatus liige

Majandusaasta kasumi jaotamise ettepanek

AS Favor juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku jaotada 2019. aasta puhaskasum summas 869 198 eurot alljärgnevalt:

1. netodividendid summas 100 071 eurot (0,342 eurot aktsia kohta);
2. eelmiste perioodide jaotamata kasumi arvele 769 127 eurot.

Elari Tiimus
Juhatuseliige

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 27.04.2020

Aktsiaselts FAVOR (registrikood: 10258449) 01.01.2019 - 31.12.2019 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
VAIDO LAINELO	Juhatuseliige	27.04.2020
ELARI TIIMUS	Juhatuseliige	28.04.2020

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

AS FAVOR aktsionäreidele

Arvamus

Oleme auditeerinud AS FAVOR (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilansi seisuga 31. detsember 2019 ning kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31. detsember 2019 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) (ISA (EE)). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas Kutseliste arvestuseksperitide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusel.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma tegevusaruannet ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda tegevusaruannet ja kaaluda seda tehes, kas tegevusaruandes sisalduv informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et tegevusaruanne on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on rakendatav, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas ISA (EE)-dega läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Me kasutame auditi osana vastavalt ISA (EE)-dega kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali aluse andmiseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, väaresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamusel avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/
Janno Greenbaum

Vandeauditor nr 486
Grant Thornton Baltic OÜ
Tegevusluba nr 3
Pärnu mnt 22, 10141 Tallinn
28. aprill 2020

Audiitorite digitaalallkirjad

Aksiaselts FAVOR (registrikood: 10258449) 01.01.2019 - 31.12.2019 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
JANNO GREENBAUM	Vandeaudiitor	28.04.2020

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Mehaaniline metallitöötlus	25621	17555600	56.18%	Jah
Metalli se pistamine, pressimine, stantsimine ja rullvaltsimine; pulbermetallurgia	25501	7079589	22.66%	Ei
Mujal liigitamata metalltoodete tootmine	25991	4866951	15.58%	Ei
Mitmesuguste erinevate kaupade vahendamine	46191	1457398	4.66%	Ei
Metallitöötlus ja metallpindade katmine	25611	287935	0.92%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6349200
E-posti aadress	info@favor.ee
Veebilehe aadress	www.favor.ee